

Eindelijk weer eens muldersweer

Analyse van Henk: gelukkig, de zomer is voorbij. Het is herfst, dus het waait en regent. Mooi weer voor de molenaar! Boven de Baltische Zee ligt een **L**aag, boven Ierland een **H**oog en wij kunnen genieten van de wind die door die wringer over ons gaat. Die komt - of je nou met je vinger **L**inksom het **L**aag of **r**ech**t**som het **H**oog langs de isobaren draait - uit het noordwesten en is ongeveer 3 Bft, gezien de afstand tussen de isobaren. De noordwesten wind is vlagerig, een werkwind en dat zal morgen niet anders zijn. Let op je zeilvoering: iets minder voorleggen dan je normaal zou doen. In een vlaag kan het plots gemeen hard gaan en dan is iets minder zeil voor hebben liggen heel prettig. Het is koude lucht, dicht, dus kracht genoeg. In de morgen trekt een trog voorbij (een in koude lucht ingeklemde bult warme lucht) en dat geeft een plens regen. Maar met wat geluk blijft het net droog als we lessen. Alhoewel er wel een occlusiefrent nadert, dus mogelijk later op de middag of in de avond toch weer regen.

Het KNMI vindt er dit van: zaterdag schijnt af en toe de zon en trekken er buien over het land. Hierbij is er vooral in het oosten kans op onweer. De wind is noordwest en is landinwaarts matig en langs de kust krachtig tot hard, windkracht 6 tot 7. Het wordt buiten de buien om maximaal 16°C

Vragen over het huiswerk

Lezen H10: lezen t/m 10.2.7.e (oud 10.1.6.e)

1. Welke zeilvoering kunnen we vandaag toepassen: belast en onbelast?
2. **(H)** Leg uit wat die blauwe lijn op de kaart voorstelt. Hoe heet hij, welke luchtsoorten kun je onderscheiden en wat is het resultaat?
3. **(H)** Leg uit wat het Wegener-Bergeron-Findeisen effect is
4. Wie was Henderika Schrik en waarom moeten de MIO's die bij ons lessen haar kennen?
5. Hoe lang is het valbeveiligingscertificaat geldig?
6. Wat is het belangrijkste dat een molenaar moet hebben als het gaat om veiligheid?
7. Het GVM leerboek beschrijft twee categorieën mensen die op de molen gevaar lopen. Welke zijn dat?
8. We krijgen veel bezoek en zekerheidshalve vangen we de molen en leggen hem aan de ketting. Zijn we nu veilig?
9. Wat voor maatregelen kun je treffen om snel te kunnen helpen als er toch iemand gewond is geraakt?
10. Het lesmateriaal van het GVM zegt dat je je klompen uit moet trekken als je in het gevluucht moet werken en dan maar op sokken naar boven. Mag dat bij de MSMOG ook?
11. Welk gevaar loop je op een stellingmolen bij het kruien dat je op een grondzeiler niet loopt?
12. Wat heb je liever: een ketting of een staaldraad? Waarom?
13. Soms schiet het spaakkettinkje los. Wat is daarvan het gevolg?
14. Het is september, maar het was de afgelopen weken nog erg warm. Waar moet je dus vooral morgen nog steeds goed op verdacht zijn?

Antwoorden bij de vragen over het huiswerk

Lezen H10: lezen t/m 10.2.7.e (oud 10.1.6.e)

1. Welke zeilvoering kunnen we vandaag toepassen: belast en onbelast?
Belast: vier halve of vier lange halve. Onbelast liever niet maar als al dan met blote benen en geknipte nagels.
2. **(H)** Leg uit wat die blauwe lijn op de kaart voorstelt. Hoe heet hij, welke luchtsoorten kun je onderscheiden en wat is het resultaat?
Dat is een trog. Dat is een uitloper van een **L**agedrukgebied. Het gaat om een mini-lagedrukgebied. In de kern stijgt warme lucht op. De trog voorspelt niet veel goeds, er ontstaan vaak forse buien door het grote temperatuurverschil tussen kern en omgeving en omdat de kern een aanzuigende werking heeft is er dus geen sprake van een relatief rustige kern, zoals bij de rug.
3. **(H)** Leg uit wat het Wegener-Bergeron-Findeisen effect is
Dat is de vorming van neerslag uit ondergekoelde waterdruppels. Het wordt veroorzaakt door het gegeven dat de dampdruk boven (onderkoeld) water hoger is dan boven ijs. De aanwezige ijskristallen groeien dus aan, worden steeds zwaarder en vallen uiteindelijk uit de wolk.
4. Wie was Henderika Schrik en waarom moeten de MIO's die bij ons lessen haar kennen?
Henderika Schrik was de dochter van de molenaar van de molen van de Grootte polder. Ze is in 1888 verongelukt. Ze wilde haar vader het middagmaal brengen en liep langs de molen. Henderika werd geraakt door het gevluucht. Ze was op slag dood. De les die je hier uit leert is dat je altijd rechtsaf de deur van de molen uit moet lopen en altijd hekjes moet plaatsens.
5. Hoe lang is het valbeveiligingscertificaat geldig?
Drie jaren.
6. Wat is het belangrijkste dat een molenaar moet hebben als het gaat om veiligheid?
Veiligheid is in de eerste plaats een kwestie van mentaliteit. Men moet bereid zijn te werken volgens elementaire veiligheidsbeginselen, anders zullen ongelukken op den duur niet uitblijven.
7. Het GVM leerboek beschrijft twee categorieën mensen die op de molen gevaar lopen. Welke zijn dat?
De eerste bestaat uit (vrijwillige) molenaars, molenaars-in-opleiding, jeugdleden en molengidsen; de mensen dus die met/op de molen werken. Voor deze categorie is het grootste gevaar gewenning en bedrijfsblindheid. De tweede categorie is die van de bezoekers die in de molen komen kijken. Molens zijn echter niet gebouwd en in het algemeen ook niet ingericht voor bezoek en bezoekers zijn meestal totaal onwetend wat betreft de gevaren die zij lopen tijdens hun bezoek aan een molen.

8. We krijgen veel bezoek en zekerheidshalve vangen we de molen en leggen hem aan de ketting. Zijn we nu veilig?

Zelfs een molen die niet draait kan gevaar opleveren voor de molenaar of voor bezoekers. Molens zijn oude werktuigen. Dat betekent dat bepaalde onderdelen vergaan of versleten kunnen zijn, zonder dat dit wordt opgemerkt. In Nederland verkeren de meeste molens gelukkig in een redelijke tot goede staat van onderhoud. Het is echter gevaarlijk daarop volledig te vertrouwen.

9. Wat voor maatregelen kun je treffen om snel te kunnen helpen als er toch iemand gewond is geraakt?

In elke molen dient een EHBO-trommel aanwezig te zijn. Deze moet voor iedereen goed zichtbaar opgehangen worden. Maak in noodgevallen gebruik van alarmnummer 112. Laat de plaatselijke brandweer eens een oefening bij de molen houden. Denk vooraf goed na over wat er gedaan moet worden bij eventuele ongevallen en bespreek dat met alle vrijwilligers.

10. Het lesmateriaal van het GVM zegt dat je je klompen uit moet trekken als je in het gevlucht moet werken en dan maar op sokken naar boven. Mag dat bij de MSMOG ook?

Nee, dat mag niet bij de MSMOG. Als je in het gevlucht moet werken moet je op last van ons Bestuur valbeveiliging te dragen. Bij de instructie valbeveiliging leer je dat je schoenen met versterkte neuzen moet dragen als je met valbeveiliging werkt.

11. Welk gevaar loop je op een stellingmolen bij het kruien dat je op een grondzeiler niet loopt?

Op een stellingmolen kun je bij het kruien de kruiketting of -kabel zo ver rond de munnik winden dat de ketting (kabel) een verticale kracht op de haak uit gaat oefenen. Je trekt de stellingligger dan enigszins omhoog. Daardoor kunnen de schoren van hun ondersteuning worden gelicht en de stelling zou kunnen instorten.

12. Wat heb je liever: een ketting of een staaldraad? Waarom?

Een ketting. Het gebruik van een staaldraad om te kruien vraagt extra aandacht. De kabel is vaak nat of vochtig en kan daardoor van binnenuit wegroesten. Dat zie je niet en je merkt het pas als het te laat is. Kettingen kennen dat bezwaar niet.

13. Soms schiet het spaakkettinkje los. Wat is daarvan het gevolg?

Dat de molen vrij komt te staan, dus: de kruidraad houdt niets tegen. Hoewel de bezetketting er nog wel op zit en deze het ruimend kruien voorkomt kan de molen gaan raggen, daardoor kunnen extra krachten op de bezetketting komen en zou die zelfs kunnen bezwijken met alle gevolgen van dien. Veel gevaarlijker is het als de molenaar met krimpwind alleen de krui-draad of -ketting in gebruik heeft: dan is dat spaakkettinkje de enige borging!

14. Het is september, maar het was de afgelopen weken nog erg warm. Waar moet je dus vooral morgen nog steeds goed op verdacht zijn?

Onweer!

